

Izhaja
na pol poli
vsaki četver-
tek.

SLOVENSKA BČELA.

Velja na leto
2 fl. 24 kr.
in po pošti
3 fl. sr.

Léposloven tednik.

číslo 9.

V čelverték 26. februarja 1852.

III. tečaj.

Mojim rojakom.

Pod lipicama rad sedim,
U nju se senci ohladim;
Okrogle pesmi slišim tu,
Ko tiči čast pojo Bogú;
Me pomnijo, budujejo,
Globoko sërce ranijo.

Cveteti vidim rožice,
Hlapejo mi cvetličice;
Ponižna je vijolica,
Nedolžna běla šmarnica;
Mi ljub je celi rožni cvet,
Spomin otroških zlatih let.

Zori se pomladanski dan,
Ogreja solnce rajske plan,
Narava cela zeleni;
Al vse to me ne veseli,
Me pomni bratov vjolica,
Deklet domačih šmarnica.

Oj kam je minul dragi čas,
Ko bil še, bratje, sim pri vas!
So bile leta kakor dan,
Življenje celo sladki san;
Minulo ž njimi zame vse, —
Ostalo tužno le sèrcè.

Ne bom vas vidil bratje več,
Od vas bom vedno dalječ preč;
Na grobu matere sadil
Ne bodem rož, ne solz točil:
Dežela tuja je moj dom
Od domovine zabljen bom.

Ko vgasnil mi življenja vir,
Recite meni večni mir;
Če v té deže'e pridete,
Ozrite na pogrobje se, —
Na levi, desni lipica
Na sredi grob bo bratica.

Fr. Orehovski.

Zgubljeni sinek.

Mati, sirota brez sineka, zgodaj ustane, se poda k mladomu možu i mu reče: „Slušaj, Jure, družè moj, senje čudne sim senjala, hočem ti jih razložiti, ako mi obljubiš, da jih nikomu ne poveš, i ako mi storiš, kar si bom od tebe sprosila.“ „Povej ženka senje svoje, nikomu jih ne bom odkril, i storil bom, kar hočeš od mene.“ „Senjalo se mi je, da sim hodila po jutrovih deželah, tam kjer se rujavi Turki sprehajajo. Hodila sim sedem dni i sedem noči, sedmi dan sim prišla v nekov gaj, v gaju je bilo mehko mahovje, kakor tičeje perje, visoki hrasti, ko naša gora. Z neba se spustijo veliki oblaki, i posedejo nad košatimi hrasti, solnce ni moglo več prešinuti s svojimi žarki košate hraste, debele oblake, i u sredi gaja pot zgubim. Strahú se mi kerv po žilah sterne, i spustim se, sam Bog ve kam, plašno u bég. Dolgo sim bégala po germovju, po skalovju, na nogah ranjena oslabim, i se na pol mertva na tla zgrudim. Zdaj naenkrat se tmina na nebu preterga, i vesela luč se

spet zasveti, i vidila sim pred seboj na sternej pečini lep, visok grad, ki je imel sedmero stolpov. Jeden je bil višji od drugoga, i na zadnem se je vijala rudeča banderca, nad bandercoj se je svetil polmeseč, sred polmesečca je sedel beločisti golobiček, v rudečem klunčeku je tiščal beli listek. Ko mene zagleda, spusti pismice iz kluna, hitro stegnem roke, ga hočem pristreči, — med tim se zbudim. Te senje so se mi senjale, shrani si jih globoko v sercu, nikomu jih ne povej. Obljubil si mi dati, kar želim, daj mi, družo, mladoga konjička, sedem let staroga vranca, urno ga nasedlaj, i k meni ga pripelji. V tuje kraje bom odšla, veliko blaga bom nabrala, sedem let potovala, sedmo leto pridem spet nazaj. —

Na vranca sede mlada gospodinka, konjiček jo ponese v ptuje kraje; brez prestanka ferči jedno leto, konec leta pod zidini beloga gradiča postoji. Mlada gospodinka vpraša na vratih krèpkoga junaka: Jeli tukaj tista mamka, ki ima jednoletno dete, kroglična sinka, visoki grad, i na gradu sedem stolpov, i na sedmem rudečo banderco, na kateri se polmeseč svèti? Nije, ženka tukaj tiste majke, niti ima kroglična sinka, niti grada s sedmimi stolpi. Spusti se dalej proti izhodu, tam ima više gradov.⁶

Spet se zažene na vranca mlada gospodinka; konjiček jo ponese v ptuje kraje, celo leto s njoj ferči, konec leta pa obstane pod zidini drugoga grada. Na vratih popraša mlada gospodinka krèpkoga junaka; tudi taj jo pošlje prot izhodu.

Spet preteče tretje, četerto, peto leto, pri vsakem gradu zasliši isti odgovor, prišla je u solnčnate dežele, kjer so zagoreli ljudje brez dela pred hišami posedovali. Konec šestega leta prijaha pod zidine sjajnoga grada; sreča jo možak ogernjen v modro oblačilo; po modrem oblačilu se kroži siva brada, ki mu seže vse do črnoga pasa. Gospodinka mlada skoči z konjička, i popraša možaka, kakor je vprašovala pet poprejšnih junakov. „Tebe, ženka je druga zemljica rodila; dobro vëm, kaj tukaj jiščeš, dobro vëm, kje je tista majka, i grad s 7 stolpi, al daleko od tod stoji tisti grad. Ali jao tebi, ako s tim konjičkom stopiš pod zidine, majka očarana tam domuje, ki te bo raztrešila, ko solnčen prah. Jaz bom varval ti konjička, vzemi od mene taj zlati perstan, nigdar ga iz rok ne daj, i srečno boš u tisti grad prišla. —

Gospodinka vzeme zlati perstan, i poda se na dalno pot. Noč i dan je potovala, celo leto je hodila, konec leta pa prišla pod visoki grad, ki je imel 7 stolpov; na zadnem se je vijala rudeča banderca s polmesečem. Na prvih vratih pocingla, in vrata se odpró; pride k drugim vratam, in spet se jej odpró, pride k tretjim vratam, potegne za svilnati motvožček, zlati zvonček zacingla, in skoz vrata stopi v zlato dvorano; dragi biseri se leskečejo po jasnorumenem zidu, na svilnatem, s čistim zlatom i srebrom prepletenem stolu sedi lepa, mlada gospa, ki se veličastno vzdigne, i krèpkim korakom gospodinki bliža. Gospodinka hitro perstan stisne, i gospa se jej prijazno nasmebla. „Srečna ženka iz dalnih krajev, kako si prišla v moj grad, kteroga se sedem let človeška noga dotaknila ni? Kdo je tebi klučé dal, da si odperla troje vrata, perve iz tverdoga železa, druge iz čistoga srebra, tretje iz rumenoga zlata?“ Mlada gospodinka jej odgovori: „Mene neovira ne železna klučanka, ne močna vrata, ker mi u njedrih materinska ljubav gori, ktera prebije, ako je treba, gradove iz rezanoga kamnja zidane. Na kratko mi odgovori; zemljica junačka me je rodila, gorje kdor se meni vstavlja! Jesili ti gospa toga

sjajnoga grada s sedmimi stolpi? Kde ti je soprug, kde dēte mīlo, sinek krasnolični?“ „Jaz sam gospa toga grada, al jaz nimam ne moža, ne sinka krogličnoga,“ reče mlada gospa. Zdaj potegne gospodinka iz nedra zlati perstan. Gospa trepeče pred njoj, kot šiba na vodi, rudeče lice poblēdi — i mertva se zruši na tla. U tom hipu se odpre čern prepad, i mertva se vgrezne v tamno globino, iz ktere se krokotanje gavranov v strahovitih glasih zasliši. Gospodinka mlada, sgrabi perstan zlati i zažene ga v globino, i kot milozvučni spevi soglasne godbe se razlega po prostornih dvoranih — zadne vrata se odprō — i glej, kot angel mili, prihiti iz četerte dvorane čudno lepi fantek; nježni laseki, kot tenka svila, mu tečejo po snežnobēlem zatilniku, v desnoj rokici derži beli listek, i skoči mamicī, ah bilo je to dētece njeno, v ljubomilo naročje, i čeluje sladke rokice svoje dragomile mamicē. I zvunaj grada, čudo veliko, stoji onaj možak, al ves lep, mlad i preobražen, deržeč konjička berznoga. „Hvala tebi srečna ženka! ti si rešila očarano dēte, i ovi sjajni grad. Glej, ona gospa, bila je morivka svoga otca, i dveh zaročnikov, koje je zaslepila s zlatim perstanom, ki jej ga je izročila stara majka, čarobnica ovih krajev. Pred sedmimi leti htēla je tudi mene zamoriti, ko me je privabila iz dalnih krajev v taj grad. Ali na persih pod plajšem je visel čestiti križek, ki mi ga je pokojna majka za spomin zapustila. Noseči to znamje pri sebi, zapazim skrivno moč njenoga perstana, i ko mi ga poda, da jej obljubim ljubav i poverenost, ga zmeknem iz rok, i odletim ko na ptičjih krilih u one kraje, kjer sim tebe ugledal. Od onoga časa ni imela več moč do mladih korenjakov, al zdaj začne svoje vraže nad mladimi fanteki. Imela je za službo dva zlotvora, gadna gavrana, jeden izmed nju ugrabi ovo dēte kroglična sinka, i zanese ga na čarobni grad; drugoga gavrana si pa ti pokončala, česar nebi bila zamogla, ako bi ne bil jaz očaran perstan imel. — Evo ti dakle sinka mladoga, tvoje mileno dēte. Listič beli je pisan u onoj dobi, ko si reva sinka zgubila, i poslala ga je krasna devojka iz severnih krajin po bēlem golobiču; ali beli golobiček ni mogel v grad vjiti, dok je čern gavran, tamo zletal. Vzemi listič, pomagal ti bo po kratkom potu domu priti, ako nečitaš ga sama, temoč ga pervoj ženi podaš, koja te bō čez tri dni srečala. Vzemi ovoga konjička, berznimi nogami bo tekel, kot lastavica po zraku leti. Kader prideš do bistre Savice, napoji ga v hladnoj vodici, i spusti ga naj ide, kamor mu drago, i verži listek v šumeče valove. Za lahko pot pa vzemi to mošnjo, naj bode tvojemu sinu dobra juterna, ko bo pridno seljanko snubil. — Možak se oberne, i majka zasede s svojim sinekom berznoga konjička, i naglim tekom, ko da jih veter nosi, odidejo. Tretji dan jo sreča žena na potu, gospodinka skoči iz konjička, poda listek, i berž jej pokaže, naj se derži na levo roko, dokler pride k jednomu križu, potem naj ide skoz košati gaj, akoravno ni pota, i najšla bo pod brēgom bister izvirk; za tim naj gre, i dobro bo; tako govori žena i mahom zgine spred očī.

Mlada gospodinka ferči dalej, najde vse, kakor je napovedano, i pred ko zora trētkokrat na nebu zablīšči, že vidi zelene gore, rumene vinograde i malo po malo bistro Savo. Sinčeka vzeme iz konjička, dēte veselo dirja za majkoj, koja pelje vranca napajat. Konjiček se napije i mahom se spremeni v berznoga jelenčka, koji poskoči čez gore u pećine, da ni sledno več za njim. Zdaj verže gospodinka tudi listek v vodo, i zbēgne s sinom na roki po gladkoj cesti. Tri dni potovaše (je potovala).

i tretji dan zagleda domače gore. Na večer tretjega dana odpre domače vrata, i v hišo stopi mlada gazdarica s ljubovnim sinekom, skoči osupnjenomu možu u naročaj i radosti i veselja ni bilo ne konca ne kraja.

Mickievič o J. Kollár-ju.

Natanjčnejši životopis preslavnega pësuika in spisatelja J. Kollárja in imenik njegovih najimenitnijših del, kterim se knjige »Slave bohyné« pùvod jmena Slavùv čili Slavjanù, v Pešti l. 1839 str. 363, »Citanka« za šole po městih i selih, v Budimu str. 231 »nedělni, sváteční i příležitostné kazně a řeči 2 dela v Pešti in še ne popolnoma dogotovljeno dëlo:« o bozih retranskih prištejemo, smo že v lanskej bëeli 15. julija podali. Tu samo napomënemo, kar o tem slavnem možu A. Mickievič u svojej besëdi 27. decembra 1842 u parižskem College de France govori. To nam tudi J. A. Berlić u 7. broju »Nevena« v ilirsko prestavljeno podá.

»Čehi, ki za sedajnost malo marajo in si samo srečno prihodnost želë, imajo nekoliko izverstnih pësnikov. Med vsimi naj slavnejši je pa Kallár, rojen Slovak.

Verlo težko in sedajnemu svëtu je clo nemogoče zapopasti, kar se v Kollarjevih pëziah veličastnega in pësniskega najde. Englezi so mnoge njegovih sonetov v svoj jezik prestavili; veliko so se mnogi trudili, njegova dëla u literarnem obziru razjasniti. Ojstro so jih nekteri grajali, drugi spet sila povzdigovali in hvalili, brez da bi bli Kollarjev duh zapopasti mogli.

Med drugim govori Mickievič spet dalej: »Ko je bil cëlo zapadno in južno Slovanstvo obhodil, je nam spomin svojega potovanja v knjigi: »Slavy Dcera« t. j. hči slave zapustil. Ta knjiga je nekaj posebnega; sostavljena je iz več kakor 600 sonetov. Opevavši vse junake Slavjanstva in pripovëdovavši, kar se v spominu različnih měst Česke in Poljske pësniskega najde, je sostavil Kollar iz svojih sonetov cëlost, ktera tudi u znanstvenem obziru veliko cëno imá. Soneti dihajó po Petrarku in spominjajo sploh na talianske pësnike; Kollarova ljuba se čedalje bolj idealizira in se naposlëd cëloma v pësniski uzor, v sliko sladke domovine spremëni. Njegova ljuba, ktero opëva, ktero objokuje, za ktero koperni je Slavjanstvo. Jako bi se človëk motil, misliti da je to samo pësniska igra: Kollar je v resnici tako mislil; on potuje, da znamenitosti ogleduje, da se soznani s učenimi Slavjani in da v njih iskro jedne domovine probuja; on tolaži svoje brate, ki pod turskim, nëmškim in madjarskim jarmom vzdihajo. Ta njegova knjiga je skoz in skoz domoljubna. V jednom sonetu nam kaže, da tri žalostne dni v létu s postom in molitvijo natihoma praznuje; prvi je nesrečni Vidov dan, na kteri so Serbi na Kosovem polju svojo svobodo zgubili, drugi je, ko so Čehi na bëlej gori potolčeni bili in tretji, ko se je bitva pri Macievicah bila, v kterej je Kosciuszko s konja padaje izkliknul: »Finis Poloniae!«

Te besëde niso prazna pësniska misel; Kollar je v resnici plakal, kader je o nesreči Čehov, Poljakov in Serbov govoril; vse te narode nosi v svojem sercu, vse jih ednako ljubi, kakor nepristranski česki učeni; povsod in vselej, kamor se oberne, mu je celi slavjanski rod pred očmi. Slavjanski narod se mu zdi kakor mirna reka, ki počasi vendar

krepko k svojemu cilju teče; pa ako se mu brègovi in hribi na pot stavijo, se oberne u ravnine, jih jako orodoviti in s tihim pozdravom naprej odteče, med tim ko so drugi narodu derečemu toku rek podobni, ki po mnogem hrupu in šundru puste razvaline in siromaštvo za seboj puščajo. Zalostno oplakuje osodo slavj. naroda:

Bože! Bože! Ktery dobre minil

Weždy (povsod) s narody si wszechuemi (s vsimi!)

Ach už nikdè neni na zemi

Kdoby Slawùm sprawèdliwost èinil?

O ty saudce (sodnik,) nade Saudcemì!

Prosim: cože (kaj kej) tak mùj narod zwinil, se pregrèšil?

Křiwda se mu, welka křiwda, dèje (dèla).

Postèdnji stih: křiwda se mu, welka křiwda, dèje, je pod Karpàti prislovica postal. Tu pita pèsnik Boga: kdo je bolj kriv in kdo bolj grèši ali tisti, ki terpi, ali pa oni, ki je terpenja kriv? zakaj neki krivec mora biti, kjer je tako občno in veliko terpenje.

Zbirka njegovih sonetov razpade v pet razdelkov, ki so po raznih rekah poimenovani. Pervi trije razdelki so kakor okolice na Labi, Donavi in Sali, ktere on pèsniški opeva; èetverti in peti razdelk je pa že izmišljen svèt Lete in Aherona; on je tu iz njih raj in pekel načinil. V raj skuplja vse, o č katerih misli, da so slavjanstvu koristili; u njemu vidimo vladarje, junake, učene in književnike iz vsakega slavj. plemena: carja Pavla i kralja Kazimira, carice Katarino in Jadvigo, Suvarov-a in Kosciszko-ga, poljske in ruske pèsnik, èesk. filologe in serbske slèpce. V pekel postavlja slavjanstvo merzoče Nemce in Madjare, ktere za sovražnike slavjanstva in izdajce naroda derži. Sosebno jim ne more odpušiti, da so slavj. uspomène in pisni pokvarili. Starine najmarstva (zidarstva) in jezika, cerkve, knjige, stari pregameni vznemirujejo posebno njegovo za starodavnosti zavzeto serce; rad bi on slavj. minulost otef, jej materialno silo dal in to tako vdarcev prihodnjosti obvarval. Take in enake temne misli mu pogosto serčnost jemljejo; pa vendar se spet domisli in onda govori o Slavjanih, „Nazivajo vas golobe (Turci kličejo tako Slavjane), zakaj se ne zistopite, zakaj se ne ljubite takò med seboj kakor golobi? . . . Slavjani! razkomanani narod, sdruži svoje sile! Slavjani, preljudnati narod, tvoje temotno življenje je gorše od smerti!“

V drugej pèsmi spet poje:

„Oj da bi bila razna slavj. kolena kakor zlato, srebro, železo! Iz njih bi podoba slil; Rusija bi bila glava. Poljska persi, Èeska ramena, Serbi noge in ostala mala plemena bi za štit slil. Pred takim velikanom bi morala Evropa pokleknuti! id.“

Iz tih kratkih besedi se že vidi, kako je že tedaj Mickievič v Parizu našega slavnega Kollarja zasluže èinil in v zvezde koval.

I. bukve iz Iliade.

(Dalje.)

285. Njemu zapored takò govori vladar Agamemnon:

Bogme, kar rekel namá si, stari po redu je vse skoz,

- Tode volja moža je tega, nad drugimi biti
 Vsemi, imeti oblast čez vse in vse kraljevati
 Ter veleovati jim v boju, ne vem le kdo ga bo slušal,
290. Ako vstvarili njega so vojščaka večni bogovi,
 Mu dabo mar za to tud oblast zabavlja je zgrajati? —
 Ga vstavijoč mu začne zapored nebeški Ahilej:
 Babež zares i zanič bi smel se jez imen'vati,
 Ako za vse bi vognil se ti, kar bi mi koli le velel,
295. Drugim tako naročuj, ne dajaj pa meni ukazov,
 Kajti menim nikdar da slušal ne bodem taistih.
 Drugo pa tebi povem in ti si ohrani jo v misli:
 Zavolj deklina sicer ne bom boril se nikoli.
 Ne s tabó ne z drugim, ker davši jo vzamete zopet,
300. Tode drugih reči, kar imam jih pri ladijah votlih
 Bi zoper voljo mojo pa ne vtegnil kaj vzamši odnesti,
 Ali pa, bogme, le skusi, da vidili bodo tud tile,
 Kak pcedi na hip se kri ti černela po kopju. —
 Tak prepirasta se, boré se nasprotno besedo.
305. Morozico zbrano pri ladjah Ahajcev potem razpustista
 K svojim šotorom i ladiam ličnim potem Pelejevič
 Se z Menójtijevičem poda in svomi tovarši.
 Atrejevič pa izniva na morje jaderno barko
 Zvoli enajst brodnikov za noter in hekatombo
310. Dene tud za boga ter pripelje vposled lepolično
 Krizovo hčer, mnogosvetni Odisej pa pride za vodja,
 V barko stopivši jadrajo potem po mokrih gazinah. —
 Ljudstvom veli pa očistiti se Atrejevič nesnage
 Ona potem se očistijo, v morje pa veržejo vmazke,
315. Ter dadó darovaje Apolu cele hekatombe
 Koz i volov ob bregu neplodno puščenoga morja,
 Duh pa pride v nebo verte se z dimom od darov. —
 Tak se dela po tabru leto pa nikakor ne zabi
 Agamemnon sovražnosti, s katero je žugal Ahilu,
320. Ampak pokliče k sebi Taltibia in Evribata,
 Ki bila pomočnika sta mu i služabnika ročna:
 Napotita se v šotor Pelejeviča Ahila
 Da lepolično Brizejevo siloma mu odpeljata,
 Če bi pa volje ne bil jo oddati, mu vzal jo pa sam bom
225. Z večimi prišel k njemu, to grozniši bode še zanj ga.
 (Dalje sledi.)

Književni pregled.

* V poljskem jeziku izhajajo sledeči literarni časopisi; v Lvovu: *Gazeta Lvowska*, vsaki dan, edenkrat v tednu s leposlovno prilogo. *Vrednik Szreniava Sartyni*; velja 16. zl. sr. na leto; *Przjacieł domowy* (prijatelj doma), kratkočasen in podučen list za ljudstvo, tudi nam Slovencem prav lahko razumljiv. *Vrednik Hip. Stupnicki*. Izhaja vsak teden na celej poli; naročnina zneso na leto s poštnino 3 zl. (gld.) 40

kr. sr.; — Dziennik literacki, na teden po poli. Vreduje ga Karel Szajnoch. Velja na leto 9 zl. sr.; — Przyacieli dzieci, list za mladost. Vrednik Hip. Witowski. Letna cena s pošto znese 3 zl. 30 kr. sr.; — Telegraf, zabavni list dvakrat v tednu in velja na leto s poštnino 3 zl. sr.; — Krakovu: Czas, politični denik s feuilletonom, velja po pošti prejemana na leto 20 zl. sr.; — Ročnik towarzystwa naukowego, 4 svezki po 9 — 10 polah na leto, velja 3 zl. 20 kr.; — Tešinu na Siležkem: Gwiazdka Cieszyńska, vsak teden po poli in velja 5 zl. 40 kr. sr. Vrednik je P. Stalmach.

* V Ljubljano iz Dunaja zvemo — pišejo Novice — da so se naši rojaki krepko starih klasikarjev poprijeli. Eden prestavlja v slovensko Homera, drugi Cezarja de bello civili, tretji Sallusta, četerti Cicerona de officiis. Hvale vredna je taka delavnost. Gosp. Terdina je dodelal obris Krajske zgodovine, kteriga se je namenilo slov. društvo v Ljubljani na svitlo dati.

* V Praze bo začel v kratkem novi učiteljski časopis v českem jeziku izhajati. Naslov mu bo: Škola, Vredovali ga bode g.g. Čupr, Havelec, Štastny in Tesař.

* Slavni česki igravec in česki spisatelj J. Kollar (ne pa kakor Novice povejoravno zamerli pësnik Slavy dcere,) je soped novo tragedio: Don Caesar a spanilá Magelona spisal, ktera je neki prav izverstna.

Z m e s.

* **Iz Slovenskega na Laškem.**

Kakor je znano, živi nas Slovencev okolj 20.000 tukaj na Laškem u Videmskem okraju (delegation Udine). Mi Slaveni na Laškem smo odsekani udje matere Slave, ino nič ne vemo, kako napredovajo bratje Slavjani. Pri nas ni nobenega časopisa slavenskega zunej „Zgodnja Danica“, na katero sem sam jaz naročen. Pervo polovico leta 1851 sem bil naročnik „Novice“ zdej nimam še tih, ker časopis „Novice“ ni dovoljen od Gosposke prihajati na Laško. Odkar je začel izhajati časopis „Slovenija“ ino poslet „Ljublanski Časnik“ sem bil vedno nju naročnik, ker pa sim vidil, da listi pogostama so se mi zgubjali na pošti, sem prostovoljno odstopil. Ni čuda tedaj, da je huda zima v naših snežnikih od slavjanskih dogodb, ker ni med nami še enega časopisa slavenskega ne. Pri nas je vse le po laškem, vradno narečje je laško, v šolah vse po laško, teržastvo po laško, časopisi so laški, nimar se pečamo le z Lahi, ni je lučice slavjanske, da bi nam rasvellila žalostne temote! Kaj storiti? Kaj početi? — Zdej 4 leta še slavenske molitvene bukve so bile po deželi redke kakor bele muhe; od treh let sam sem jaz raztrosil za 300 gold. slavenskih molitvenih bukev po deželi. Oh! kako zdej zvesto berejo jih naše mladice ino fantini! kako milo jim v serce sega svoje narečje! Po vsih srenjah naše okolice zdej se učijo slavensko brati; — Pa vse to bo nič, ako naše šole po deželi ne bodo laško-slavenske, kar nemoremo zadobiti. Naše upanje in naša tolažba u našej žalosti je občno ljubleni in poštovani gosp. minister za uk in bogočastje, slavni Slavjan grof L. Thun; on, ki se je Slovincov na Ogorskem vsmilil, tudi Slovincov na Laškem pozabil ne bo!! — Lepo zahvalim za skerb, ki so skaza-

li do mene mi poslati postave Družtva sv. Mohora, na katero se tudi jaz naročim za eno leto, ino za to pošlem 4. gold. sr. Ako bom videl da bode kaj pridnega, ostanem tudi dalje družnik.

Manj znane slov. besede.

(Po Vojtehu Kuzniku, kolarju v Terzišu nabrane.)

Raten, tna, o dreist, trotzig, p. kako ratno mu odgovarja; re-titi, sichten, odtod retno Reutland, p. kolera je marsikoga izretila; jeljar, feiger Mensch, Meme, p. saj sam vèdel, da jo bo jeljar ukadel (vsel); vpokel, kla, o störrig, vpoka steinhartes Erdreich; pargati abkratzen, p. dimnikar s sterguljo parga; prekrepa, Schichte, Lage, p. ena prekrepa ne bo zadosti; romelj, elendes Pferd; sklepec, Klepper; rahna, Furie, huda ženska, ki se zmiraj prepira, in je v glavo vselej zrahan in razmarušena (zerzaust); zagraba, Blessur, p. doma ostani, da zgrabne ne dobiš

Strah.

Navada je po nekterih krajih na Krajskem, da gredo pred postnim dnevom, zlasti ako je kvaterni post, rake za potoci lovit. To pa se godi navadno že pozno zvečer. Stare melle prižgò in svetijo z njimi. — Koj pod srednjo Belo na Gorenskem je potok mala vodica iz Belice speljana, da teče na Berdo v ribnjak. V njem smo otroci marsikterokrat rake lovili. Napravijo se kvaterno saboto eni že bolj odraščeni in gredo za potokom lovit. To je pa zvedil fant, ki so ga raki mikali, ki je bil pa sam prelen jih lovit iti. Šel je tedaj in splezal na drevò, ki je stalo terdo ob potoci in ki je vejo ravno nad vodo molelo, kjer je bila globina. Precej daleč v gojzdu je bilo, in če se dotihmal prilovi, je skoro vselej poln škaf. Vera je pa še zdaj med ljudmi, da kvaterno večera rado strasi. To je fant dobro vedil. Kadar tedaj do njega prilové, in se pod drevesom vstavijo, da bi lovili, začne ta v drevesu herčati in vejo majati. Kar se veja vlo-mi, on pade v vodo, uni se vstrašijo, ker menijo bog ve kaj da je, in gredò, kar so jih noge nesle, domu. Ali ta se je tudi tako pobil, da se je komaj iz vode na prod privlekel in tukaj obležal. Drugi dan gre eden rakolovcev po škaf in po rake, ali na mestu rakov dobi prazni škaf in polomljeni strah, ki je dolgo šantil, preda se je popolnoma scelil.

Družtvo sv. Mohora v Celovcu.

45. g. Jan. Jakopič, kapl. v Št. Jurju na Zili; — 46. g. Janez Brence, kapl. v Planini; — 47. g. Janez Brence za pridne učenke in učence; — 48. g. Miha Potočnik, spovednik v Ljublj. nunskem samostanu; — 49. g. Dr. Janez Pogačar, korar in vodja Alojzj. v Ljubljani; — 50. g. Lovre Lavtizar, kapl. na Dobrovi pri Ljubljani. — 51. g. St. Perjatel, kapl. v srednji vesi; — 52. l. g. Ant. Pibernik, kapl. v stari Loki; — 53. g. Kotnik Mih., dijak v Ljubljani; — 54. g. Jan. Černivic, fajn. v Osivnici; — 55. g. Fr. Strojín, kapl. pri Materi fari; — 56. g. Janez Potočnik, kapl. v Brezovici; — 57. g. Vilfan Sin. fajn.; — 58. Ant. Pintar, kapl.; — 59. Jan. Kajžar, mizar; — 60. Andr. Grom, učitelj. Vsi štirji v krajskeji gori; — 61. g. Jan. Lakner, kapl. v Kloštru; — 62. Jak. Mencinger, učitelj na Bistrici; — 63. g. Drag. Simandl, kapl. na Vranskem.

(Dalje sledi.)